

12 серпня 2021

Орися ДЕМСЬКА: «Запровадження іспиту - це надзвичайна історія про свідомість українців»

У приміщенні Нацкомісії зі стандартів державної мови все відповідає певному стандарту. Стандарту екстраординарної події. Історичної. Запуску іспиту для тих, хто претендує на посади.

У кількох кабінетах офісу Комісії держслужбовці та інші претенденти завершують останню цього дня іспитову сесію (їх три на день). У іншому кабінеті офісу висить мапа України, на якій кріпляться маленькі папірці із назвами міст, де щодня відкриваються нові локації для іспитування. Біля деяких міст по два папірці, це означає, що кількість приміщень для складання іспиту збільшується.

Учора (ми зустрічаємося із головою Нацкомісії зі стандартів державної мови Орисею Демською після першого тижня іспитування) по Україні відкрилося ще понад п'ятдесят локацій для складання іспиту на володіння державною мовою. У Миколаєві чотири локації! бюрократичних процедур, мережа зростає. І це ділиться інформацією голова Комісії. Попри повільність надзвичайна історія про свідомість українців і про відповідальність. Дещо затягнулося погодження такого документа як Порядок призначення спеціально уповноважених установ (організацій), які проводять іспит на рівень володіння державною мовою, а це безпосередньо пов'язано з можливістю створювати майданчики. Є норма, яка каже, що ми можемо залучати до співпраці інституції та організації, тому перші іспитові пункти створювалися саме так.

Ми підписали меморандум із Асоціацією міст України, вони нам допомогли. Про це я написала у фейсбуці. У відповідь - до нас звернулася Асоціація

бібліотек України із запитанням: чи можемо ми співпрацювати? Ми з ними також підписали меморандум. І одним із таких лідерів розбудови мережі іспитових пунктів стали саме бібліотеки по всій Україні. У нас є Збараж, Сміла, Сєверодонецьк, Рубіжне. У нас була дуже гарна зустріч з бібліотекарями. Ми роз'яснили все, вони забезпечили інструкторів. Це невеликі локації, інколи по три-п'ять комп'ютерів. Хоча треба сказати, що у бібліотеці КПІ -18 комп'ютерів, у бібліотеці Лесі Українки також гарна локація. Завдяки іспиту на рівень володіння державною мовою бібліотеки будуть почуватися захищеними та потрібними.

Ми заходимо в кабінет очільниці Комісії і я бачу ще одну дошку — з таких, які використовують для тренінгів. Дошка списана, і перше, що впадає в око, надпис: «Державна для держави».

Що означає "Державна для держави"? запитую у Орисі Демської.

Ми просто розуміємо, що іспит на володіння державною мовою це вершина айсберга. Він повинен запустити дуже багато різних процесів. І ми думаємо над запуском спецкурсу в університетах — «Державна для держави». Викладачі курсу готуватимуть студентів до складання іспиту ще у виші, і, пройшовши його, студенти складають лише один іспит на рівень володіння державною мовою. Закінчуючи університет, вони отримують диплом про вищу освіту і державний сертифікат про рівень володіння державною мовою. Це особливо актуально для вишів у невеликих містах, і це може бути хорошим закликотом та можливістю крім диплому про вищу освіту підготуватися під час навчання і отримати цей державний сертифікат. Він є безстроковим, коли ви захочете стати президентом, прем'єр-міністром, міністром, то будете мати чим засвідчити свій рівень володіння державною мовою.

Отже, перший тиждень: хороша новина в тому, що іспитові завдання лояльні. Я за пару годин до зустрічі сиділа з одним відомим академіком, і він каже: «Я б не склав іспит, я не пам'ятаю як називаються відмінки». Я йому дістала пару завдань із вашого оприлюдненого зразка завдань, і він на всі відповів.

Склав, тому що ми не перевіряємо мовознавство власне, це іспит на рівень володіння. Якщо людина комунікує українською мовою, то вона абсолютно спокійно цей іспит складе.

Голова Нацкомісії зі стандартів державної мови Орися ДЕМСЬКА. Фото з сайту orisyia-demska.kyivdaily.com.ua

Але гірша новина в тому, що я підписана на сторінки вашого акаунта і там, дійсно, таки важкувато зареєструватися...

Зареєструватися у перші дні було важко. У перший день посеред іспиту у нас на двадцять хвилин впала система. У той момент зайшло багато людей і воно впало... Але такий збій тривав недовго, претенденти змогли зберегти свої відповіді.

А це не завадило першому іспиту?

Ні, люди складали тест три модулі, текст і усну частину, модулі доволі самостійні. Система впала тоді, коли люди робили тестову частину. Фахівці перезавантажили сервер, на той час люди перейшли до складання усної частини, а потім знову повернулися до тестової частини, і все збереглося. І ми на сьогодні вже фактично завершили перевіряти тих, хто склав першого

дня іспит. Я, загалом, дуже задоволена, бо в перший тиждень склало іспит 1228 людей.

Знаєте, скільки людей перші три дні перевіряло роботи? П'ятеро. Ми змогли залучити зовнішніх екзаменаторів тільки в кінці тижня.

Декілька разів на тиждень о 8.30 ми відкриваємо реєстрацію на день-два. Завтра, в п'ятницю, будемо відкривати на три дні: на понеділок, вівторок, середу. Буває так, що от вчора ввечері, десь в годині п'ятій, по Україні (в Полтаві) ще були місця.

У нас телефони дзвонять весь час, але ми їх весь час і піднімаємо. Пишуть ми реагуємо. Є дуже багато каналів зв'язку.

- Ну, і взагалі, це питання пріоритету, якщо тобі потрібні іспити, займаєшся іспитами.

А якщо тобі не потрібен іспит, ти не займаєшся іспитом. І коли міняються правила гри, є дуже великі виклики. Ми зробили велетенську роботу. Я інколи навіть так думаю, чи реально було зробити те, що ми зробили, в тих умовах, в яких ми робили?

Коли ми перший раз звітували на Комітеті Верховної Ради з гуманітарної політики, ми вперше самі зрозуміли, що ми зробили! Просто хочу, щоб ви відчували момент. Тут ми працюємо, тут відкриваємо нові майданчики, тут-колеги просять дати роз'яснення, тут телефонні дзвінки від кандидатів... Щоб ви зрозуміли, що апарат Комісії це два десятки людей, з яких у мовному відділі працює шестеро і в організаційному п'ятеро. Парламентський Комітет зрозумів нас, і вони звернулися до Кабінету міністрів із проханням збільшити Комісію. Вчора прийшло Комітет зрозумів нас, і вони звернулися до Кабінету міністрів із проханням збільшити Комісію. Вчора прийшло погодження МОН на збільшення, але це пов'язано із бюджетними та фінансовими питаннями. Сподіваємося, що справа буде рухатися.

А де перевіряють всі роботи?

Роботи всіх претендентів яку він може перевірити. на хмарі. Екзаменатор заходить в електронний кабінет, йому випадає робота,

Анонімно?

Той, хто перевіряє, не знає чію роботу, навіть шифру роботи не знає.

Коли почали видавати перші сертифікати?

З моменту складання іспиту ми повинні через два тижні видати державний сертифікат. Ми дуже вдячні тим зовнішнім екзаменаторам, які серед літа, у свої відпустки, долучилися, почали працювати та допомогли Комісії перевірити частину робіт.

Як ви думаєте, які найслабші місця в цьому процесі?

Сказати, що є якесь одне слабке місце, не можна. В якийсь момент система поводить себе ідеально, та просідають екзаменатори, локації. А потім воно якось так ту-ду-дух!, система починає слабшати, локації, і екзаменатори починають сильнішати. Тобто відбувається поки що момент налагодження, притирання, коли отой годинничок почне вже працювати ідеально.

Підсумовуючи: ви зайшли в процес іспитування, і це вже...

На все життя.

Лана САМОХВАЛОВА,

Укрінформ